

nym tym w ciągu trzech miesięcy systematycznie mierzono ciśnienie tętnicze krwi przy pomocy tensjografu, który pozwala zapisać wartość ciśnienia skurczowego, rozkurczowego i średniego. Uzyskane zapisy graficzne poddano analizie statystycznej według metody najmniejszych różnic. Na podstawie uzyskanych wyników autorzy wyciągają następujące wnioski:

1. Skrajne typy układu nerwowego (typ słaby oraz choleryczny) charakteryzują się dużą labilnością ciśnienia skurczowego, rozkurczowego i średniego.

2. Zapisy tensjograficzne osobników o typie silnym, zrównoważonym, nieruchliwym (flegmatycy) wyróżniają się dużą stałością ciśnienia.

3. Osobnicy o typie silnym, zrównoważonym, ruchliwym (sangwinicy) przedstawiają duże różnice indywidualne i oscylują między obu wymienionymi grupami.

4. Autorzy sugerują, że duża labilność ciśnienia u osobników o typach skrajnych może być powodem łatwiejszego zapadania ich na nerwicę krążeniową. Przeciwnie przedstawia się sytuacja u osobników o typie flegmatycznym. Wniosek ten autorzy popierają danymi piśmiennictwa.

J. CYTAWA, W. STAŻKA

BADANIA CHRONAKSIOMETRYCZNE POBUDLIWOŚCI OBWODOWEGO NEURONU RUCHOWEGO W CZASIE WYKSZTAŁCANIA I WYGASZANIA ODRUCHÓW WARUNKOWYCH

Z Zakładu Fizjologii Człowieka A. M. w Lublinie
Kierownik: prof. dr W. Hołobut

Tematem pracy niniejszej było badanie zmian pobudliwości chronaksymetrycznej obwodowego neuronu ruchowego w czasie wykształcania, a następnie wygaszania odruchu warunkowego. Na materiale 40 studentów wykształcono reakcję warunkową według metody słowno-ruchowej Iwanowa-Smolenskigo oraz równocześnie badano wahania chronaksji subordynacyjnej mięśnia ramiennie-promieniowego. Na podstawie badań autorzy wyciągają następujące wnioski:

1. W przypadku równoczesnego wykształcania związków czasowych metodą Iwanowa-Smolenskigo oraz badania chronaksymetrycznego pobudliwości mięśniowo-nerwowej, odruchy warunkowe wykształcają się opornie; jedynie w 32% przypadków wykształciły się samoistnie, podczas gdy w 68% trzeba było zastosować dodatkową instrukcję słowną.

2. Za przyczynę opornego wykształcania się odruchów warunkowych należy uważać utrudniające działanie stosunków indukcyjnych w korze mózgowej między ogniskami pobudzenia wywołanymi czynnością odruchowo-warunkową, a elektrycznym drażnieniem skóry w czasie badania chronaksymetrycznego. Ponadto stwierdzono, że u osobników z przewagą drugiego układu sygnałów (typ myśliciela), reakcje warunkowe wykształcają się trudniej aniżeli u pozostałych badanych.

3. Analiza zachowania się chronaksji subordynacyjnej oraz sprawozdań słownych wykazała, że w przypadku braku reakcji warunkowych mimo wielokrotnych połączeń, związek czasowy pomiędzy bodźcem a reakcją ruchową w rzeczywistości wytworzył się, jednakże był on hamowany — w przypadkach tych obserwowano wydłużenie chronaksji.

4. W przypadku, gdy odruch warunkowy wykształcił się, bądź to samorzutnie, bądź też po podaniu instrukcji słownej, obserwowano skrócenie chronaksji, charakterystyczne dla stanów pobudzenia.

5. Wygaszanie ruchowej reakcji warunkowej metodą Iwanowa-Smolenskigo powodowało ponowne wydłużenie chronaksji subordynacyjnej. Wydaje się jednak, że jest ono słabym rodzajem hamowania, bowiem wydłużenie chronaksji nawet nie przekroczyło normy wyjściowej oznaczonej na początku badania.

6. Wnioski autorów odnośnie zmian chronaksymetrycznych poparte zostały analizą statystyczną.

E. CZARNECKI, J. KIERSZ

WPŁYW USUWANIA TARCZYCY I PRZYTARCZYC NA PRZEBIEG WSTRZĄSU DOŚWIADCZALNEGO

Z Zakładu Fizjologii A. M. w Poznaniu
Kierownik: prof. dr E. Czarnecki

Fakt, że czynność tarczycy warunkuje powstawanie reakcji uczuleniowych oraz wstrząsu anafilaktycznego znany jest od lat dwudziestych obecnego stulecia, mianowicie od okresu doświadczeń, które przeprowadził *Pistocchi*, *Lanzenberg* i *Kepinow* na morskich świnkach. Doświadczenia te wykazały, że po usunięciu tarczycy stany uczuleniowe i wstrząs anafilaktyczny — nie występują. Obserwacje kliniczne *Curschmanna*, z tego samego okresu pochodzące, wykazały również, że zmniejszenie objawów nadczynności tarczycy powoduje ustępowanie napadów dusznicy oskrzelowej. Dalsze obserwacje szeregu badaczy, a zwłaszcza doświadczenia *Witeb-*